

փար է. սակայն Կոստանցայի լճին հա-
մար՝ լեւիաթան մըն է: 245 ոտք երկայ-
նութիւն ունի և 64 լայնութիւն: Իր
բարձրութիւնը 30 ոտք է, ուսկից նաւա-

րեն. նաւը դարձուելու կարօտութիւն
չունի. բայց եթէ դարձնել ալ պէտք ըլ-
լայ՝ դիւրին է զայն ի գործ դնել: Երկու
անիւները, որ քսանուհինգ ոտք տրա-

մագիծ ունին, և իւ-
րաքանչիւրը քսանև-
չորս զօրաւոր թեւ-
քով զինուած են, ան-
կախ մէկմէկէ կը շար-
ժին, և զանոնք շար-
ժող մեքենայն հա-
րիւր ձիու ուժ ունի:
Մասնաւոր գործիներ
կան՝ որ ցամաքի եր-
կաթուղոյն ձողերը
նաւուն ձողերուն հետ
կը կապեն և նաւուն
այն հակումը կուտան՝
որ դիւրին ըլլայ կառ-
քերը ընդունիլ և եր-
կաթուղոյն անցու-
նել:

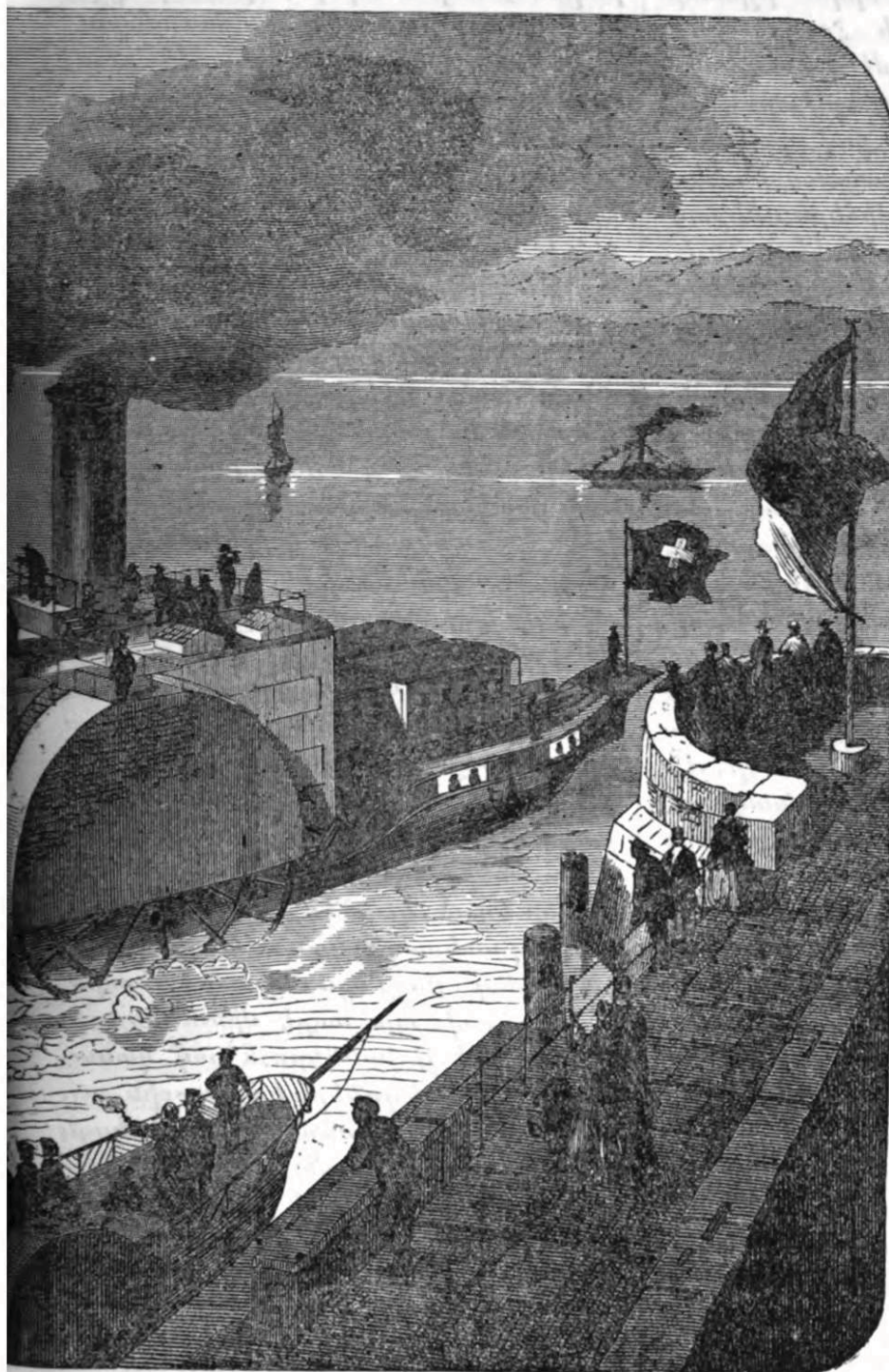
Մեր հոս ներկա-
յացուցած պատկեր-
քին վրայ նայողը՝ ը-
սածներնուս որոշ գա-
ղափար մը կընայ ու-
նենալ:

Շ Ի Ր Ա Չ

ՍԱՍՏԻ ԵՒ ՀԱՅԸՉ

Շիրազ՝ Ֆարսի
մայրաքաղաքն՝ միշտ
Պարսկաստանի յա-
ռաջագէմ և կարևոր
քաղաքներէն մէկն
սեպուած է, և ճար-
տարարուեստից մէջ
ալ ամենէն յառա-
ջագէմներէն մէկն է.
իր բերքերուն մէջ

աւելի համբաւ ստացած են զէնքերն:
Բռնաւոր Գէրիմ-Խանի թաղաւորու-
թեանը ժամանակ՝ տէրութեան ընդ-
հանուր մայրաքաղաքն էր և ոչ շատ

Ն Ո Ր Ո Շ Ո Ւ Մ Ս Ն Ա Ի Ը:

պետը երեք ձայնատու խողովակներով
իր մարդիկներուն հրամանները կը հա-
ղորդէ: Նաև երկու ղեկ ունի՝ որոնց տա-
փարակ բարձրութենէն կը կառավա-

հեռու ատեններ օրինաւոր միահեծանին իշխանութեանը դէմ մտածուած դաւաճանութեանց գլխաւոր տեղին սա ինքն եղաւ։ Դեռ շատ ժամանակ չէ որ թագաւորական ցեղէ երկու իշխանք Հիւսէին-Ալի-Միրզա և Հասան-Ալի-Միրզա, այս քաղաքին մէջ զօրք գումարեցին Ասպահանի վրայ երթալու համար։ Բայց Քոմիդահի քով զարնուեցան, Մէհմէտ-Շահ թագաւորին հետ իրանի գահին համար վիճելու։ Շիրազ ֆարս անուանի գաւառին կեդրոնն է, բնակիչքն են Պարսկաստանի նախնի ցեղին թափառական պատերազմասէր սերունդքը։ Այս ցեղերը որ Զենտ անուամբ կը կոչուին՝ միշտ անհամբեր եղած են թագաւորական լծոյ՝ որ իրենց անկախութեանը արգելք կը դնէ, և զոր վրանին դրած են արաբ, թաթար կամ թուրք իշխողք։ Այս բանիս համար է որ Շիրազ շատ անգամ ապստամբութեան կեդրոն եղաւ, կամ նպատակ մը ուր ապստամբները ուժերնին թափեցին ձեռք բերելու զայն, իբրեւ կարեւոր և ամուր դիրք մը ունող։ Այս միջոցիս մէջ, աւելի խաղաղ և աշխատասէր, չէր մոռցած Քէրիմ-Խանին ժամանակի ըստացած բարձր պատիւը, և սակայն Մէհմէտ-Շահին պէկէր-պէկիներուն հնազանդելու յանձն կ'առնուր։

Շիրազի բնակիչները Պարսից մէջ ամենէն սիրելագոյնք կը սեպուին, և ամենէն աւելի դաստիարակուած և ֆարսի լեզուն աղէկ խօսող, կրնամ աւելցունել ալ թէ ամենէն աւելի ալ ունայնասէրք են։ Իրենց քաղաքը անշուշտ իրաւունք մ'ունի իրանի քաղաքներուն մէջ ամենէն վեր սեպուելու, որովհետեւ երկու անուանի բանաստեղծ բերած է, Հաֆիզ և Սաատի։ Իր գինին աշխարհիս ամենէն ընտիրներէն մէկն է, կլիման գերազանց, և Շիրազցոց առակ դարձած սրամտութիւնն ալ իրաւ է։ Բայց այս ամեն բանս ալ չեն կրնար զիրենք արգարացընել երբ կ'ուզեն ամեն ազգերէն գերազանց սեպուիլ։

Շիրազ աւերմանէ խուսափել չկրցաւ։ արուեստից ճարտարութիւնն երթա-

լով կը նուազի, և իր պարիսպներն մասամբ մը կործանուած Աղա-Մուհամմէտ-Խանէն՝ դեռ այնպէս մնացեր են։ Շիրազցիք լաւ կը զգան որ քաղաքնին ինկած է, և դեռ հպարտութեամբ մխիթարուելու համար կ'ըսեն ճոռմաբանութեամբ մը, որ իրենց լեզուին բնական է, « Երբոր Շիրազ Շիրազ էր՝ Գահիրէ անոր արուարձան մըն էր »։ Քաղքիս արդի ժողովուրդը գրեթէ 10,000 է, տասուերկու թաղի մէջ բաժնուած։ այս թաղերն վեց դուռ և մուտք ունին։ Գրեթէ քաղքին մէջտեղն է Արք, կամ դղեակն, ատամնաձև պատերով ամրացած, զոր գրեթէ դար մը առաջ կանգնեց Քէրիմ-Խան։ Ասիկայ շատ ընդարձակ շէնք մըն է, բազմաթիւ բնակութեան թեւեր ունի, որոց ոմանք քաղաքատիրն բնակարանն են, մնացածներն ալ իրեն ծառաներուն և զօրքերուն։ Մէջ տեղը աւազաններով լայնարձակ պարտէզ մը կայ, որու վրայ կը բացուի Տիվանխանէն, ուր որպէկէր պէկն ատեան կը նստի։ Հոն Պարսկաստանի համբաւաւոր դիւցազանց կճեայ պատկերները կը տեսնուին։ Էֆրասիսպ, Ռիշուդէմ, Խաֆիշնուէր, և ուրիշ անուանի պատերազմողաց պատկերներն, զոր ուզեցներ կայացընել ապստամբաց գլխաւորն՝ թագաւոր եղած, կարծես թէ իրեն յաջորդացը պատերազմական եռանդը գրգռելու համար։ Բայց այս մեծամեծ կերպարանաց քով, այս ոտքէ մինչև ցգլուխ զինեալ փէհլիվաններուն քով կանանոցին գաղտնի դռները կը բացուին, ուր քաջ վէքիլիս ժառանգները՝ երկայն ժամեր զեղխութեան և դատարկութեան մէջ անցունելով փառքը կը մոռնան։

Քէրիմ-Խանին շինած վաճառատեղոյն կտորէն զատ, Շիրազ այս տեսակ շէնքերու կողմանէ շատ ողորմելի է։ Մզկիթներն ալ նշանաւոր բան մը չունին՝ և Խազահանին մզկիթաց հետ չեն կրնար բաղդատուիլ։ Մէջերնին ամենէն անուանին Շահ-Չերաք կոչածնին է, որ կը թարգմանուի Թագաւոր լակիսն լակիսներ, կամ թէ քագաւոր

չաւից . վասն զի աղէկ մը չկրցայ ստուգել այս սուրբ տեղոյս տրուած պարսկական բառը : Պարսկաստանի ամենէն հին ուխտատեղեաց մէկը կը սեպուի , բայց անստոյգ է իրեն ծագումն : Այս շէնքս ղեկավարու կամ մարգարէին սերունդներու ապաստանարան է , որոնք ուրիշ ապրուստ չունենալով հոն կուգան , ողորմութեան կամ մղկրթին եկամուտներովն ապրելու : Այս եկամուտները որ շատ բան մը չեն՝ Ֆիրուզապատի մօտ գեղի մը երկրէն կը հաւաքուին , զոր Մէմնան կամ Հիւր կը կոչեն , անշուշտ իր բերքերուն գործածուելու պատճառաւ :

Շիրազ՝ եթէ իրաւամբ հպարտանալու պատճառ մ'ունի՝ անտարակոյս զՀաֆըզ և զՍաատի՝ իւրոյս ընծայելն է : Իրենց բանաստեղծութեանց քանի մը հատին թարգմանութիւնն՝ փառքերնին անծանօթ չթողուց մեզի ալ : Այս երկու անուանի մարդկանց գերեզմաններուն վրայ իրենց արժանաւորութեանը վայելուչ մեծարանք ընելէն ետք կենալ չէի կրնար : Սաատիի գերեզմանն քաղքէն ժամ մը հեռու է . հիւսիսային կողմը լեռանց ստորոտն է , և հոն հասնելու ճամբան թէ՛ տխուր և թէ՛ դժուար և անհարթ է : Հոն պզտի գիւղակի մը մօտ՝ որ փիլիսոփային անունը կը կրէ , առանձին գիւղատան պէս տեղ մը կայ , զոր լուծիւն կը պատէ , և դուռն ալ գոց է : Երբ զարնուի դուռը՝ պահապան մը կը բանայ ու գրեզ պարտէզ մը անցընելով՝ ուր փուշերը ծաղիկներու տեղը բռնած են , Շէյխ Սաադի ըսելով՝ կը ցուցնէ քեզի անծածք կամար մը , որուն տակ կճեայ տապան մը կայ , վրան բանաստեղծին քանի մը տողերէն զատ ուրիշ զարդ չունի : Այս տեղս ուրիշ պահպանութիւն չունի , բաց ի զարմացողաց յարգանքէն , որք անշուշտ զինքը յարգելու համար՝ պատերը ոտանաւորներով լեցուցեր են , գալէմով կամ դաշոյնի ծայրով փորագրելով : Եթէ կիւշիստանի հեղինակին փառքը տեղական է , ոչ նոյնպէս իր շիրմին մարմարիոնն ալ . եղանակաց ամեն անբարե .

խառնութեանց , ինչպէս նաև ամեն տեսակ անհոգութեան տակ ընկած , այս շիրմին արդէն քայքայած՝ քիչ ատենէն աւերակ մը պիտի ըլլայ , սակայն կ'երևի թէ՛ քիչ ատենէն ի վեր է որ այսպէս յարգը նուազած է , և վախ ալ կայ որ կործանի . որովհետև ճանապարհորդք կը պատմեն որ ատենադ տապանը տեսնելու համար՝ սե տախտակէ ոսկեղօծ պահարան մը հարկ կ'ըլլար վերցնել տալ : Սաատիի նուիրուած մահարձանին քով ականակիտ ջրոյ աղբիւր մը կայ , որուն՝ Շիրազցիք առողջութեան ձիրք մը կ'ընծայեն . կը հաստատեն որ խմողը երբեք հիւանդ չըլլար . թէպէտ և այս բանս արգելք չըլլար որ ամեն տարի փոխադրական հիւանդութիւն մը մեծ ջարդ ընէ Շիրազի սահմանները : Այս հրաշագործ ջուրը ջրհորի պէս տեղւոյ մը մէջ է , ուր շատ աստիճանի սանդուղով կ'իջնան : Յատակը աղիւսէ շինուած կամար մը կայ , ութանկիւն պատի մը վրայ հաստատուած , որ աղբիւրը կը պատէ : Չուկեր ալ կը գրտնուին մէջը , զոր ռամիկը շէյխին նուիրած կը սեպէ , անոր համար ալ մեծ յարգանք կու տան :

Խոտամբեր Սաատիի նախանձորդն՝ եպիկուրեանն Հաֆըզ գեղեցիկ նոճիկներով մեծ եղևիներով և նարնջներով պարտիզի մը մէջ կը հանգչի : Իր գերեզմանին քարը արևելեան ալապաստրէ երկարածն տախտ մըն է , արաբական ոճով վայելչապէս քանդակուած , և գեղեցիկ գիրերով դրոշմած քանի մը ոտանաւորներով , որոց տակ կը տեսնուի սիրելի բանաստեղծը , որուն երգերը դեռ կը զարմացընեն զՊարսիկս : Հաֆըզի գերեզմանին տեղն , դերեզմանատանց տխուր տեպքը չունի , և ոչ այն խիստ առանձնութիւնը , յորում Սաատիին նշխարքն կը պահուին : Հաֆըզի ու ըսուած պարտէզը՝ որ իր մէջը թաղուած բանաստեղծին անունը կը յիշեցնէ՝ կ'ըսեն թէ անոր շատ սիրելի և յաճախած տեղն էր : Ինծի ըսին որ բանաստեղծին գերեզմանը իր ձեռքովը տնկած նոճի ծառին տակն է , և թէ այս

սիրելի բանաստեղծին ուրուականացը հաճոյ եղած բնակութիւնը տալէն աւելի ընդունելի բան մը չէին կրնար ընել անոր։ Պարտիզին մէջ տեղը՝ ուր ուրիշ նուազ պատուաւոր մեռելներ ալ կը քնանան, և որոնց գերեզմանական քարերն գետինը կը ծածկեն՝ քեօշք մը կամ տիպիսն մը կայ, ուր ընդհանրապէս կը բնակի, Հաֆիզի բանաստեղծութեանցը հաւաքածոներուն վերակացու՝ որուն ամեն երեսներն ալ իր ձեռքովը գրուած են։ Հաֆիզիոյ շրջագայողաց ժամագրութեան տեղ մըն է՝ ուր կու գան իրենց սիրելի բանաստեղծին տաղերը արտասանելու՝ ծաղիկալ կիտրոններու տակ, և քալիուռնի ծխելու։ Սաատիի մահացու նշխարներն ամփոփող տեղին՝ այսպիսի խուռն գիտնոց յարգանքը չընդունիր։ Կարծես թէ այս երկու համբաւաւոր մարդկանց բնակութիւնը իրենց գերեզմանին վերեւ կը թուրտի։ Անշուշտ փիլիսոփայ Սաատին՝ սակաւաթիւ խումբ մը աշակերտաց ունէր, որք իրեն բարոյականէն չխրտելով՝ լուրջ խօսակցութիւնը կը հաճէին։ Իսկ Հաֆիզ արգարե Շիրազցի, ինքզինքը այս աշխարհիս հաճոյիցը և ուրախութեանցը տուած, և անգին ալ հաւատացելոց խոստացեալներուն յուսալով՝ հրապուրիչ ոտանաւորներով զանոնք կ'երգէր։ Այս զգայական և խորհրդազգած մատենագիրը աւելի Պարսկաց հաճոյ ըլլալու համար եղած էր և երիտասարդ աշակերտներ իր քովը կը յաճախէին, որք իր խիստ և երբեմն շնական հակառակորդ փիլիսոփային քովէն կը խուսափէին։ Այսպէս ալ հիմա շատ քիչ շրջագայողք կան՝ որ Սաատիին գերեզմանին պզտի դռնէն մտնեն, մինչդեռ շատոնք մինչև հոն չերթալով՝ Հաֆիզի նոճիին տակը կանկ կ'առնուն, չնչին շաղակրատանքներով քանի մը ժամ անցընելու։

Զանգիկ Գէրիմ-խանին արգիւնքովն է որ այս երկու մեծ բանաստեղծներն իրենց արժանաւոր գերեզմաններն ունին։ Ինքը ոչ միայն ուզեց որ անոնց շիրիմները արհեստով քանդակուին, և

իրենց քանի մը տաղերովը մահարձաններուն ալապատր մարմարիոնները փորագրեալ զարդարուին, հապա նաև անոնց չորս կողմը շէնքեր շինեց։ ասկէ զատ անոնց իւրաքանչիւրին ալ բաւական ընդարձակ տեղեր կալուածք սահմանեց, որոնց հասոյթը թէ զանոնք պահէ և թէ այն տեղերը, և նաև Հաֆիզի և Սաատիի ձեռագիրները պահող մոլլաները։ Երբ մէկը մտածէ որ անզգամաց յանդուգն առաջնորդ մը՝ Պարսկաստանի երկու բանաստեղծից այս պատիւը տուաւ, իրաւունք չունի արդեօք զարմանալու։ Բայց այս աւաղակը մեծ մարդ մը եղաւ։ անմիաբանութեան ժամանակ թագաւորական իշխանութիւնը յափշտակեց իր հայրենեաց օգտին համար, և առանց Շահ պատուանունը առնելու՝ իմաստութեամբ կառավարեց։ Բռնաւոր՝ բայց թագը այնչափ կը յարգէր՝ որ առանց բոլորովին զրաւելու, զոհ եղաւ ինքզինքը Վէքիլ կամ տեղակալ անուանելու։ Դեռ յարդի է իր յիշատակը բոլոր Պարսկաստանի մէջ։

Շիրազի շրջակայքը ուրիշ հետաքրքշնական տեղեաց մէջ սեպուելու արժանի է Մէոքաւմէտի աշտարակը։ Մէօթաւ մէտ Մէնուշէհ-Խան, զոր իսպահանի քաղաքապետ ձգեցինք, քանի մը տարի առաջ հրամայուած էր զինուորական արշաւանք մ'ընելու Շիրազի և Շուշտէրի միջոցը եղած լեռներուն մէջ, որ սովորական ապաստանարան էր Մէմասին ըսուածներուն, որոնց ըրած սպանութիւններն և ասպատակութիւններն վերջապէս տէրութեան արդարութիւնը և խստութիւնը արթնցուցեր էին։ Այս գողերէն մէկ քանին ձեռք ձգել և բանտարգելէն ետքը, Մէնուշէհ-Խան իրենց ընկերներուն վրայ սոսկումն տալաւորելու և նորէն ոճիրներ գործելու փափագը վերցընելու համար, բարբարոսական մտածութիւն մ'ունեցաւ, Շիրազի դաշտին մէջ և դռներէն մէկուն քով աշտարակ մը շինել տալու, որուն պատերուն մէջ յանցաւորաց թիւին չափ խորշեր կային, որոց մէջ

յանցաւորները ողջ ողջ դնել և հիւսել տուաւ:

Իւրաքանչիւրին գլխուն դիմաց պատահանի պէս ծակ մը շինուած էր, որ պէս զի այս թշուառներուն երեսին վերայ նշմարուին ցաւքն և անօթութեան պատճառած սոսկալի տանջանքները: Դեռ գանկերու նշխարքներ և զգեստներու կտորներ գտայ հոն: Այսպիսի տեսարաններու անվարժ ճանապարհորդը կը դողայ Մէօթամէտին տարօրինակ արդարասիրութեան չէնքին չորս դին դարձած ատեն: Այն Ֆէրրաշը՝ որ Մէմաւսիներուն աշտարակը կը ցուցնէր ինծի, ըսաւ որ անոնց գլխաւորներէն երկուք մըն ալ մեռան ոչինչ՝ նուազ բարբարոսաբար կերպով, բայց աւելի շուտով. մէկը թնդանօթի մը բերանը դրուեր էր. միւսը երկու կտոր ճղքուեցաւ, և մարմնոյն երկու կտորներն ալ քաղքին դրանք վրայ կախուեցան, ուրիշներու օրինակ ըլլալու համար:

ԵԻԳ. ՖԼԱՆՏԷՆ:

ՄԱՀ ԿԵՍԱՐՈՒ Ո Ղ Բ Ե Ր Գ Ո Ւ Թ Ի Ի Ն

(Տես երես 155)

ՏԵՍԱՐԱՆ Ե

ԲՐՈՒՑՈՍ, ԿԱՍՍԻՈՍ, ԿԻՄԲՐՈՍ, ԴԵԿԵՄՈՍ

ԲՐ. Լուսնայք...

ԿԱՍ. Ո՛հ, Բրուտէ, դու ես աստուած Հռովմայ: ԿԻՄԲ. Եւ զերոխտս զայս զանօրէն գերի պարտ է կորուսանել:

ԲՐ. Չէ ինչ արժանի այրն և ոչ բարկութեան մերում: Մատեայց ես դարձեալ 'ի փորձ յետին, ապա այնուհետեւ միտ գիբ իմոյ ակնարկութեանս:

ԿԱՍ. Նրթիցուք ապա մեք ժողովել զմերսն:

ԲՐ. Արիք վաղվաղակի. (Էսանէ երեւի):

ՏԵՍԱՐԱՆ Զ

ԲՐՈՒՑՈՍ ԴԵՅ

ԲՐ. Այս իսկ է տեղին՝ ուր յետ սակաւ միոյ մնայ ինձ խօսել ընդ Կեսարու. ապա դարձեալ 'ի տաճարին խորհրդոց՝ ուր օրհաս մահուն գարաւ:

Նակաւ է նմա... Խնայեա, երկին, խնայեա յիս, և զերծո յարհաւրաց աստի. կախեցին յօգս 'ի քուամէ հրամանէ սուսերք թերաքամեալք յիջանել իւրեանց 'ի վերայ նորա. տուք նմա սիրել զՀռովմ և լինել նորա քաղաքացի, զի լիցի նա և հայր Բրուտոսի: Ահաւասիկ նա ինքն. յապուշ հարեալ կամ և այլ յայլմէ լինիմ: Ո՛հ Կատոն, Կատոն, հաս փութաւ առ իս, հաս ինձ 'ի թիկունս:

ՏԵՍԱՐԱՆ Է

ԿԵՍԱՐ, ԲՐՈՒՑՈՍ

ԿԵՍ. Յինչն զի խնդրես, զինչ կամիս. իցէ քո արգեք սիրտ մարդկեղէն. իցէս դու իմ որդի:

ԲՐ. Եւ կարի իսկ քաջ, եթէ և դու Հռովմայ:

ԿԵՍ. Այ՛ պարանոց խիստ. զինչ իցին բարբառն ջանքդ. պատահեցար ինձ անողորմ նախատել զիս և ես. իսկ եթէ մեծամեծ բարերարութեանցս չնոր՝ որ 'ի քեզ հոսէ անդուլութեամբ, և ինկելի պաշտօն աշխարհի՝ որ քեզ հանդերձեցաւ առ 'ի յինէն, իմ քաղցրութիւն և սէր և արքայութիւն ոչ ինչ զօրեցին հրահանգել զքեզ, որով ակամբ հայիցիս դու ապա 'ի գահ անդր:

ԲՐ. Ահիւ և դողութեամբ:

ԿԵՍ. Յաւ է ինձ 'ի վերայ քո, Բրուտէ. ողորմի՛մ ողորմի՛մ անմիտ մտածութեանդ, նա մանաւանդ և ներեմք քեզ. այլ զիմրդ է քեզ ատել զիս, որդեակ:

ԲՐ. Ահ, ո՛չ, ո՛չ. խաբիս, Կեսար. ես սիրեմ զքեզ. քո քաջութիւն և առաքինի հանդէսք մինչև ինչ ծանուցեալ էր իմ զիմ արիւն՝ ձգեցին զիս առ իւրեանս, և բողբ բարձեալ գանգատ կալայ զերկնից, եթէ զիմրդ գիւցազն որ իբրու զքեզ՝ միանգամայն կործանուին իցէ և պարծանք Հռովմայ. խորշիմ ես յարքայացեալն Կեսարէ. իսկ Կեսար Հռովմայեցի՝ Բրուտոսի աստուած եղիցի. և հանից նմա պատարագ զիմ բաղդ և զկեանս ևս ձօն յաւերժական:

ԿԵՍ. Սակայն ի՛նչ իւրեք զգածեալ է սիրտ քո առ իս:

ԲՐ. Բիւրաւոր կրիւք, բաց 'ի նախանձուէ:

ԿԵՍ. Իսկ զինչ իցէ՝ զոր ատեաւս գու յիս:

ԲՐ. Բռնաւորութիւն. աղէ դու միանգամ, Կեսար, աղաչեմ զքեզ՝ անսա ինձ. լուր բանից պաղատանացս, (Ժողի ղնէ). և խորհրդոյ ամենայն Հռովմայեցւոցս և համօրէն աւագանւոյն, և որդւոյ քո իսկ զլսովին: Խնդրես դու թերեւս առաջին ունել գահ 'ի մէջ մահացուաց, և քան զչուկ մարտի վայելել կեանս քաջնափայլս և անդորրաւէտս, և լինել վեհ քան զթագաւոր և Կեսար ինքնին...:

ԿԵՍ. Եւ զինչ ապա. (յարաջանէ զնա):

ԲՐ. Տես զլորեալն ծագս տիեզերաց 'ի կառս քո լծեալս, արձակեա արդ գոնեայ ուրեմն 'ի կապանաց աստի զմեր հայրենիս. բեր յանձին հոգի Հռովմայեցի, 'ի բաց կաց յարքայութենէդ:

ԿԵՍ. Ահ, զինչ պահանջեցիր:

ԲՐ. Չայն ինչ զոր արար Սիդիւ. Սիդիւ գայլ գիշախանձ յարեան մերում շաղախեցաւ բազում ժամանակ. այլ հուսկ յետոյ աղատութիւն շնորհեալ Հռովմայ, մոռացաւ զամենայն: